

after the war, Spain in 1981, Italy (in increasingly greater extent after 1970), Belgium (after 1980), the UK (after 1997), Poland in 1999, and, to some extent, in France after 1982 some of these countries have pursued a policy of functional regional development in one form or another, usually based on a different logic, but in-depth reform of the state led to the decentralization and regionalization.

Nevertheless, the implementation of regional development in purely economic or functional framework is quite possible. That is, in general terms, is the situation in Ukraine.

СУСПІЛЬНЕ ВІДТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Л.І. Чернишова, к.е.н., доцент

О.О. Правосудько, студентка

Одеський національний політехнічний університет

Сучасний етап розвитку України актуалізує питання пошуку нових ефективних шляхів підвищення конкурентоспроможності як вітчизняної економіки загалом, так і безпосередньо її регіонів. Одним з ефективних напрямків досягнення визначеної мети є інноваційний регіональний розвиток, який потребує більш детального вивчення і завжди передбачає зміни у політиці його регіональної адміністрації, оскільки будь-який розвиток припускає зміни як соціального, так і економічного характеру.

Дослідженням проблематики займалися, В.П. Александрова, В.В. Важинська, Б.М. Данилишин, О.І. Дацій, С.М.Ілляшенко М.Х. Корецький, В.І. Захарченко, М.І. Крупка, В.В. Максимов та інші.

Метою роботи є визначення необхідності суспільного відтворення інноваційного потенціалу як складової розвитку економічного потенціалу регіону.

Інновація (нововведення) у регіональній економіці розглядається, по-перше, як процес – вкладання коштів в економіку регіону (міста), що забезпечує зміну поколінь техніки і технології; по-друге, як об'єкт – нова техніка, технологія, що є результатом науково-технічного прогресу [1].

Отже, інноваційний потенціал є складовим структурним елементом економічного потенціалу і представляє сукупну здатність науково-технічних знань та практичного досвіду, які має суспільство на даному етапі його розвитку для того, щоб забезпечити найбільш повне використання ресурсів економічного потенціалу. Безумовно, інноваційний потенціал сьогодні слід визначати як базовий ресурс інтенсивного розвитку вітчизняної економіки, оскільки він дозволить ефективно використовувати всі інші ресурси

суспільства, а саме – кадрові, матеріальні, фінансові, інформаційні, технологічні, науково-дослідницькі. Їх вміле поєднання – основа отримання синергетичного ефекту від впровадження інноваційної моделі розвитку будь-якого регіону. Інноваційна складова вимагає прискореного розвитку високотехнологічних виробництв, спроможних виробляти наукоємну продукцію з високою доданою вартістю, формування експортного потенціалу цих виробництв, підвищення технологічного рівня підприємств завдяки прогресивним вітчизняним і світовим науково-технічним досягненням.

Визначальним інноваційним чинником і водночас обов'язковою компонентою інноваційного потенціалу є перевага людського інтелекту у всіх його проявах над проектно-виробничими та організаційно-виробничими завданнями. Для визначення умовної спільноти інноваційної фахової інтелігенції з її демографічними, соціально-економічними, професійно-кваліфікаційними, мотиваційними, морально-психологічними та іншими характеристиками навіть запропоновано використовувати термін «когнітаріат» [2]. Слід звернути увагу, що розвиток даної компоненти можливий лише при прийнятному забезпеченні розвитку наукового потенціалу регіону, його освітньої сфери, спрямованої на супровід інноваційного сектору.

Наукові роботи, які присвячені розгляду інноваційного потенціалу регіону, містять твердження, що для становлення регіональної інноваційної системи необхідний розвиток інноваційної інфраструктури та надають пропозиції щодо питання створення інноваційних структур у регіоні.

Головна функція основного елемента інноваційної інфраструктури – полягає в тому, щоб пов'язати воедино усі фактори, які забезпечують появу та розвиток інноваційних підприємств.

Одним із способів поновлення економічної структури та інноваційної активізації є повсюдне відкриття парків технологічної, промислової, дослідницької спрямованості, інноваційних організацій та інкубаторів. Доречним серед науковців вважається застосування модульної системи інноваційних організацій, у якій інкубатор – це і є стрижневий модуль системи. Одним зі шляхів розвитку інноваційної інфраструктури є створення стійких і здатних до саморозвитку технопарків, що забезпечують розробку та виробництво інноваційного продукту та його використання у сфері матеріального виробництва на тривалу перспективу. Так, наприклад, на базі Одеського національного політехнічного університету створені віртуальний бізнес-інкубатор «Інноватика», учбово-науковий комплекс спільно з Інститутом проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАНУ «Інноватика в сучасній економічній освіті та науці», консультативно-учбовий центр підприємницької та інноваційної діяльності «Політех-консалт». Ці структури

сприятимуть розвитку інноваційного потенціалу Одеського регіону. Розширення бази наукових знань надає можливість промисловості ефективно задовольняти майбутні потреби людей та використовувати нові можливості ринку, а відтак розвиватися й підвищувати ефективність господарювання.

Не слід забувати і про вплив процесів глобалізації на вітчизняні інноваційні системи. Позитивним є формування «світового запасу знань», спрощення доступу до закордонних ресурсів і нововведень, створення міжнародних науково-дослідницьких альянсів і трансфер прогресивних технологій. Але мають місце і негативні чинники, зокрема – відтік різноманітних ресурсів із країн, що розвиваються, закріплення відмінностей у рівні технологічного розвитку країн – інноваційних лідерів з експортоорієнтованим типом економіки і країн-аутсайдерів з імпортоорієнтованим типом економіки тощо. На це слід звертати увагу, моделюючи економічний розвиток регіонів. Адже, для інноваційного поштовху каталізатором стане сприятливе економічне середовище, слухні бізнес- та інвестиційні умови, стійке фіскальне та монетарне регулювання розвитку малого та середнього бізнесу.

Важливим напрямом стратегії формування інвестиційно-інноваційного комплексу регіонів також має стати розвиток інфраструктури ризикового фінансування, зокрема exit-фондів, що гарантують інвесторам випуск акцій за визначеною ціною через кілька років за умови, що підприємство досягне певних показників ефективності [3].

Отже, структурна перебудова в регіонах має базуватися на активнішому управлінні інвестиційними та інноваційними процесами, розбудові виробничої, транспортної і ринкової інфраструктури, формуванні сприятливого інвестиційного та підприємницького середовища.

Регіональна політика має орієнтуватися на вибір нових конкурентоспроможних технологій, організацію випуску такої продукції та послуг, які враховують кон'юнктуру сучасного ринку. Адже тільки так можна забезпечити істотне підвищення конкурентоспроможності вітчизняних регіонів, навіть іноді змінюючи вектор їхнього розвитку для забезпечення сталого розвитку економіки в цілому з максимальним використанням місцевих природних, сировинних, виробничих та наукових особливостей.

Література

1. Регіональна економіка: [словник-довідник] / О.Д. Богорад, О.М. Невелєв, В.М. Падалка, М. В. Підмогильний ; за ред.М. В. Підмогильного. – Київ, 2004. – 346 с.

2. Максимов В. В. Економічний потенціал регіону (аналіз, оцінка та використання): монографія / В. В. Максимов. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2002. – 360 с.
3. Стратегічний менеджмент: підручник / І.М. Писаревський, О.М. Тищенко, М.М. Покоłodна, Н.Б. Петрова; ред. Аляб'єв; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 287 с.

ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ ЦУКРУ

С.С.Свірідова, к.е.н., доцент

Т.А.Серпіонова, студентка

Одеський національний політехнічний університет

Метою будь-якого підприємства є досягнення економічного ефекту від діяльності. Економічний ефект може бути виражений в залежності від цілей створення і діяльності підприємства як через прибуток, так і через досягнення будь-яких соціальних, екологічних та інших поліпшень. Більшість підприємств прагнуть максимізувати прибуток, а це неможливо без аналізу собівартості продукції, окремих витрат на виробництво і реалізацію продукції, виявлення резервів зниження собівартості і впровадження рекомендацій щодо зниження витрат на підприємстві. Тільки комплексно аналізуючи витрати на виробництво, правильно визначаючи резерви їх зниження, підприємство зможе досягти своєї мети і не програти своїм конкурентам [1, с.215].

Витрати виробництва являють собою витрати, які необхідно здійснити для створення товару. До таких витрат відносяться витрати на оплату матеріалів (сировини, палива, енергії), заробітну плату працівників, амортизацію, управління виробництвом. При продажу товару його вартість перетворення в гроші (грошову виручку). Одна частина грошової виручки йде на компенсацію витрат виробництва, інша дає прибуток. Це означає, що витрати виробництва менше вартості товару на величину прибутку [4, с.76].

Ціна продукції залежить від затрат на її виробництво. Тому необхідно вивчити стан ринку цукру з метою визначення обсягів подальшого виробництва цукру, наведено в рис.1 та рис.2.

Український ринок цукру розвивається з різкими перепадами цін і обсягів виробництва. Багато в чому це обумовлено відсутністю на Україні державної програми з розвитку виробництва та бюджетної підтримки експорту цукру, повідомляє УкрАгроКонсалт.

Дані графіки добре ілюструють поведінку ринку цукру в Україні. Так, в 2010 та 2011 роках відзначалися високі ціни на цукор, що призвело до різкого зростання площ під цукровим буряком в наступні роки. Виросло виробництво